

4/5 středoškoláků si myslí, že nemůžou v životě nic ovlivnit. Co s tím?

EDUIn – Silvie Pýchová a Zdeněk Slejška

EDUIn – představení

Realizovali kampaň Česko mluví o vzdělávání v roce 2013.

Přišli také s projektem Města vzdělávání <http://mestavzdelavani.eduin.cz/>, který v tomto roce pilotovali ve čtyřech českých městech.

Zjištěné problémy zkoumaných měst:

- Pasivita obyvatel; obyvatelé mají pocit, že jim ve městě něco utíká (život se žije jinde) a odchází
- Nízká občanská angažovanost
- Nedostatečná spolupráce mezi vzdělávacími subjekty – vysoká míra konkurence

Potvrdil se jim koncept, že za vzdělavatele se nepovažují pouze lidé působící ve školách, ale že ve vzdělávání figuruje celá škála různých typů organizací - „Vesmír vzdělávání“

- Složený z velkého množství institucí a subjektů, nejedná se pouze o školy
- Uprostřed „Vesmíru“ by měl být občan (jakéhokoliv věku) – snaha o podporu aktivního občanství

Jak vytvářet podmínky pro to, aby mohl občan (jakéhokoliv věku) být v různých kontextech života aktivní?

Aktivní občan se pohybuje v různých kontextech:

- Rodina
- Škola
- Práce
- Volný čas (knihovna, galerie...)
- Obec

+ Časová osa – věk (Co kdy iniciovat – v jakém období?)

Práce ve skupinách – Jak podpořit aktivní občanství? Co konkrétně udělat, aby mezi námi bylo více aktivních občanů

- konkrétní příklady, které fungují, mají reálný dopad
- zhodnotit, shrnout příklady dobré praxe

Prezentace skupin:

1) Sdílení příběhů – motivace, emoce; hledání něčeho společného a na společném stavět; nutná důvěra v sebe sama, víra v dobro

- Rodina

- Škola – edukační příběh, příběhy jinakosti; školní kluby, spolky
- Inspirace z volného času – divadlo, film – inspirace z životních příběhů; dobrovolnictví – sdílení zkušeností dobré praxe
- Práce – sdílení zkušeností mezi kolegy – mladší – starší apod., společenská odpovědnost firem
- Obec – historie, vývoj obce

Důležité sdílení mezi generacemi, žijeme často v izolaci – pouze v úzké skupině vrstevníků

Potřeba 1 myšlenky, která protkne všechny oblasti – synergie zesílí výsledný efekt

2) Škola

- Interaktivní výuka, důležitá reflexe – nutnost o prožitých věcech mluvit
- Výměnné pobyty – poznání různého prostředí
- Projektové vyučování
- Studentské spolky – uspořádání akcí pro ostatní (z aktivity studentům)
- Školní parlamenty – učit se zodpovědnosti, umění dialogu
- Potřeba otevřené a vstřícné školy

Rodina

- Princip příkladu – aktivní rodič = aktivní potomek
- Podpora – důležitost vlastního příkladu = souznění toho, co říkám, a toho co dělám
- Aktivita rodiny ve volném čase – úklid svého okolí
- Mateřská centra – princip dobrovolnictví

Obec

- Participativní plánování
- Prostor k setkávání – rozvoj dialogu a zodpovědnosti
- Systémová podpora

3) Nutnost VZORU – musíme pracovat se vzorem, provázat to, dát tomu systém a rozumět mu – šířit ho dál

- Uspokojení vlastních potřeb – potřeba kladné zpětné vazby pro další rozvoj aktivizace (mám dobrý pocit, že jsem za něco pochválený, že jsem odvedl pořádný kus dobré práce)
- Kolektivní vědomí – podpora spolupráce, např. komunitní zahrada – vliv naladění společnosti – reprezentace toho, kdo je šťastný a potřebný – individualismus
- Důležitá role financí
- Využívání nadšení a kreativity mladých lidí
- Média – důležitý partner – sdílení příběhů, šíření příkladů dobré praxe – zveřejnit úspěch

4) Potřeba propojit všechny sféry – důležitá role obce

- Rodina – partnerský přístup, zapojit do rozhodování
- Podíl zaměstnanců na řízení, motivace zaměstnanců pro tvorbu různých projektů
- Obec – iniciuje partnerství s různými subjekty, iniciuje jejich zapojení – aktivně k němu vybízí, participativní rozhodování

Co jsou bariéry? Proč podpora „aktivního občanství“ už dnes nefunguje?:

Potřeba působit na **média** (aktivní práce)

Práce s **hodnotami** – škola, rodina, NGOs

Spolupráce **rodina – škola** – partnerský přístup

Spolupráce **system – školy**

Priority v oblasti vzdělávání – viz realizace projektů ve školách

Málo **lidí z praxe** na pedagogických fakultách

Kompetitivnost různých složek ve vzdělávání

Elitářství – **hodnota jedince** – možnost něco prosadit

Nedostatek **prostor pro tvůrčí činnost** aktivních občanů

Finanční podpora

Nefinanční hodnota – dopady nehmataelných aktivit – rozvinutí dialogu, aktivizace

Nepropojenost společnosti – horizontální (učitel – policie- sociální pracovník), vertikální (vrstvy společnosti)

Zdlouhavost komunitního procesu

Chybí systém – obyvatelé neprosazují své zájmy

Střet potřeb jedince a systému

Není to cool – jak to udělat cool?

Závěrečné shrnutí:

Potřeba vzorů a příběhů – jejich sdílení

Potřeba aktivace – nutná nabídka aktivit – vzniká osobní zkušenost – součást kurikula

Potřeba systému a smyslu – nestačí škola – musíme přemýšlet o celku – rodina, škola, obec, různé úrovně systému

Proč je málo příležitostí? Jak omezovat bariéry a měnit situaci?

Kam můžeme investovat úsilí, abychom posílili aktivní občanství?

Jak zařídit, aby to bylo cool?

Potřeba pravidel – Co může jedinec a co může systém? Kdy hájím svoji potřebu a kdy hájím systém?

Média – jak zajistit, aby média přebírala pozitivní příběhy a šířila je dál

Hodnoty – nutná priorita ve vzdělávání – ředitel – klíčová role, velká role nezisku

Jaké jsou hodnoty na úrovni obce?

Soutěživost, nespolupráce

Není lehké získat finanční podporu – jak formulovat hodnotu? – vyčíslit, dokumentovat dopad

Jedná se o mnoho práce a času, ale vyplatí se to!

Zapsala: *Jana Kubelková*